I. KÖZÖSSÉGI EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS JÓ GYAKORLATAI

Baba-mama klub

0-3 éves korú gyermekek és szüleinek Baba-mama klubja Nyékládházán

OTH, Budapest
2013.

Szerző
Kovács Enikő területi védőnő

Szabóné Csarni Andrea területi védőnő

A TÁMOP 6.1.4 kiemelt projekt szakmai vezetése
Prof. Dr. Fogarasi András szakmai vezető
Kereki Judit szakmai vezető koordinátor

Módszertan alprojekt szakmai vezetése
Odor Andrea módszertan szakmai alprojekt vezető II.

Módszertan V. Esetfeldolgozás és tapasztalatcsere pilot elemi projektvezetője
Bíróné Asbóth Katalin

Bevezetés

Amikor megszületik a várva várt kisbaba, mindenféle játékot megveszünk neki. De nagyon fontos az ő életében a szülővel, majd később a hasonló korú társakkal való közös játék is. Ez pótolhatatlan a gyermek számára.

A játék nemcsak örömforrás a gyermekek életében, hanem fontos eleme a fejlődésnek.

A csecsemő az élet első 6 hónapjára többnyire csak forogni tud, ezáltal a fejlesztés is inkább otthon történik a szülők részéről.

A gyermekek 6-8 hónapos koruk körül megtanulnak felülni, vagy legalábbis hosszabb ideig képesek már ülni. Ettől kezdve tágabb lehetőségek kínálkoznak arra, hogy hogyan foglalkozzunk velük. Az ülés lehetővé teszi a kezek felszabadulását, a kézügyesség fejlesztése is megkezdhető ebben az időszakban. 7-8 hónapos korban az önálló játék fejlesztése igen fontos. Az 1 éves korú gyermekek különböző fejlettségi szinten állnak. Némelyikük már biztonságosan jár, míg mások akkor próbálkoznak a felállással. Értelmi képességeik is különbözők, bár vannak feladatok, amelyeket az ilyen korú gyermekek többsége már meg tud oldani. 1-2 éves kor között a gyermekek fejlődésében már nincsenek olyan jól elhatárolható korszakok, mint az első évben voltak. Kialakul bizonyos életritmus, napjaik megszokott rendben telnek. A napirend csúszása sem okoz nagy problémákat. Az 1-2 év közötti gyermek fejlődése négy síkon mozog: a mozgás tökéletesedése, a beszéd kialakulása, a gondolkodás fejlődése és az érzelmi élet gazdagodása. Az értelmi képességek fejlesztése a gondolkodás, a figyelem és az emlékezőképesség fejlesztésével, valamint a gyermek kreativitáskészségének kialakításával valósítható meg.

Az 1-2 év közötti, jól szoktatott gyermek már el tud merülni a játékában. 2-3 éves kor közötti időszakban a gyermekek egy része már közösségbe jár (bölcsőde), és 3 éves kora végére az óvodára készül az egész család.

Az óvodakezdés minden kisgyermek számára nagy dolog, még akkor is próbatétel, ha járt bölcsődébe és ismeri a közösségi szokásrendet. Sokat tehet ebben az 1 évben a szülő azért, hogy a gyermek sikerként élje meg az óvodakezdést, és később is szeressen oda járni. Az otthon töltött utolsó év a felkészítés jegyében telik. Amíg csecsemőkorban többnyire egy állandó személy (anya) jelenléte ad megnyugvást, biztonságot, úgy a kisdedkor végére a társak iránti érdeklődés nő, és egyre nagyobb szerepe lesz a társakkal való együttjátszásnak. 3 éves korra kialakul a táras együttlét. Ekkor van igazán jelentősége a családon kívül, hasonló korú gyermekekkel szervezett programoknak.

Az óvodás kor előtt keresni kell az olyan lehetőségeket, ahol a gyermek közösségben van, vagy legalább társsal lehet. Ekkor, ha együtt vannak a gyermekek, nem feltétlenül játszanak együtt, de az, hogy egymás mellett, ugyanakkor külön-külön tevékenykednek elegendő ahhoz, hogy jól érezzék magukat. Megtanulják, hogy lemondjanak valamiről a másik javára, valamint azt, hogy megvédjék magukat, ha sérelem éri őket (és hogy a konfliktusokat nem verekedéssel oldjuk meg). A 2-3 év közötti gyermekek eltérő szinten

állnak beszédfejlettség tekintetében, de a közösség alkalmas arra, hogy a bátortalanokat motiválja a beszédre.

A település bemutatása

Nyékládháza lakosságának száma 5146 fő. Korosztályi tagozódása a következőképpen alakul. 0–18 éves: 883 fő, közülük 0–3 éves: 120 fő. A felnőtt lakosok közül 19–59 éves: 3086 fő, 60 év felettiek: 1177 fő.

Településünkön működő gyermekintézmények: 1 óvoda két telephellyel, 172 gyermekkel, és egy általános iskola 439 gyermekkel. 6 gyermek jár a legközelebbi nagyvárosba, Miskolcra bölcsődébe.

Az egészségügyi ellátás, és a védőnői szolgálat bemutatása

Nyékládházán két önálló védőnői körzet működik, a két településrésznek megfelelően (Nyék és Ládháza). A védőnői gondozásban részesülő családok száma 277.

Az egészségügyi ellátás kiterjedt, központi intézménye az Egészségügyi Központ, amelyben gyógyító, megelőző tevékenységek folynak. Mindezen ellátások Nyékládháza mindkét területén élő lakosok számára egyaránt elérhetők.

A következő ellátások találhatók a településen:

- 2 háziorvosi praxis
- 1 gyermekorvosi praxis
- 2 védőnői körzet
- gyógytorna, fizikoterápia 1 részmunkaidős szakemberrel
- laboratórium 1 szakemberrel
- fogászat 2 szakemberrel.

Nagyobb egészségügyi rendezvények, így a Baba-mama klub esetében az Önkormányzat rendelkezésünkre bocsátja a Művelődési Ház kultúrtermét.

A jó gyakorlatot megalapozó szükségletek, igények

Több mint 6 éve, 2006-ban indult a Baba-mama blub, mely kéthetente 2 órában (kötetlen idő) működik. Első alkalommal 42-en vettek részt rajta, de a létszám az évek folyamán fokozatosan nőtt (2007-ben 46 fő, 2008-ban 74 fő, 2009-en 120 fő, 2010-ben 170 fő, 2011-ben 187 fő, 2012-ben 123 fő volt az éves megjelenések száma).

Nyékládháza több mint 12 éve kapta meg a városi rangot. Bölcsőde nincs a településen, de az itt lakók szükségesnek tartották, hogy legyen egy olyan hely, ahol a 3 éven aluli gyermekek hasonló korú társakkal találkozhatnak, barátságok alakulhatnak ki, megkönnyítve ezzel a későbbi óvodai beszoktatást.

A szülők részéről felmerült az igény, hogy a gyermekeikkel otthon lévő anyák hasonló gyermekes édesanyákkal találkozva, beszélgetve tapasztalatokat gyűjtsenek, és a mindennapi gyermeknevelés monotóniájában legyen némi változatosság. További igény volt, hogy olyan rendezvényeken tudjanak részt venni, ahol plusz információkhoz juthatnak, vagy esetleg ők maguk is „előadók" lehetnek.
A klubfoglalkozások az ünnepeket, valamint az azokra való készülődést is megismertetik a gyermekekkel pici koruktól fogva, a családi szférán kívül is.
Igény jelentkezett arra, hogy legyen egy olyan csoport, ahová bizonyos rendszerességgel, kötetlenül, anyagi terhektől és emberi elvárásoktól mentesen megjelenhet és kikapcsolódhat mind a szülő, mind a gyermek. A szülő hasonló korú gyermeket nevelő szülővel megoszthatja problémáit, látja a saját gyermekével azonos korú gyermekeket.
A klubfoglalkozásokon a védőnő koordinátorszerepet tölt be.

A jó gyakorlat bemutatása

A jó gyakorlat céljai

- A szülőknek, gyermekeiknek biztosít rendszeres és kötetlen, anyagi és emberi megterhelésektől mentes helyi programokat.
- Megvalósítja a felmerülő igényeket, szükségleteket.
- A társkapcsolatok kialakítása, erősítése (szülő-szülő, szülő-gyermek, gyermek-gyermek, szülő-más szakemberek, gyermek–más felnőttek között). Közösségépítés.
- A szülők képességeinek kibontakoztatása (felkészülés egy-egy programra, amit esetleg ő is megtarthat, mert kompetens, ért hozzá), fontosság érzése.
- Minél több szülő és gyermek bekapcsolása a klubba (pozitív feedback).
- Együttműködés erősítése más intézmények dolgozóival.
- Hagyományok erősítése.
- Önismeret segítése.
- Családi modell erősítése (többgenerációs családmodell jelentősége a mai társadalomban).

A jó gyakorlat újszerűsége

A családok a klubban nem csupán kész programot kapnak a szakemberektől, hanem annak aktív résztvevői és irányítói is lehetnek. Előadásokat a szülők maguk is tarthatnak, kompetenciájuktól függően.

- Fejlesztő pedagógus anyuka előadása a korai fejlesztésről, fejlesztő játékok használatáról.

- Zenepedagógus anyuka: népdalok tanítása szülőknek és a gyermekeiknek.
- Jó kézügyességű anyuka: anyák napjára virágkészítés.
- Nyugdíjas klubból nagymama: zöldségekből asztali dísz készítése.

– Míg a szülő figyel, gyermeke játszik a hasonló korú gyermekkel, vagy a saját családtagjával vesz részt olyan foglalkozáson, amire a családnak korábban nem volt ideje, pénze, beutazási lehetősége (kapcsolat erősítése családon belül).
– Más intézmények bevonása is megtörténik: óvodába járó gyermekek tartanak foglalkozást a klubba járó kisebb gyermekeknek, például: mikulásváró bábelőadás.
– Többgenerációs családok családtagjainak bevonása: nagyszülők (családi hagyományok régen és ma).
– Bizonyos időszakonként mint játszóház működünk, ilyenkor jut ideje a szülőnek beszélgetésre, anélkül hogy gyermekét folyamatosan figyelnie kellene.
– A gyermekek hasonló korú társakkal játszhatnak.
– A karitatív munka is megvalósul a klub keretein belül: Baba-mama expo a szülők szervezésével, amikor játékok, használt ruhák találnak új gazdára.
– A naptári ünnepeket is figyelembe vesszük, őrizve a hagyományokat. A kisgyermek már korán részt vesz ezeken, és megismerkedik az ünnepek jelentőségével. Ilyenkor ajándékot is kap vagy a szülővel együtt készít a gyermek:

- húsvéti tojásfestés, tojáskeresés,
- anyák napi virágkészítés,
- Mikulásvárás, csomagosztás,
- karácsonyfa díszítése, dalok tanulása
- farsangi jelmezes találkozó.

A jó gyakorlat hatékonyságát megalapozó jellemző körülmények

A klub legfőbb programja a fejlődést támogató játéktevékenység. A játék első megjelenési formája a csecsemő ismerkedése saját testével. Ennek révén alakul ki a testtudata, majd később a testsémája. Olyan tevékenységeket, viselkedésformákat tanulnak meg és gyakorolnak be ez által, ami a későbbi életükben fontos szerepet tölt majd be.
A felnőttek is aktívan részt vesznek a testi szinten zajló játékokban a ringatók, tapsoltató, simogató játékok formájában. Az anyának kiemelt szerepe van ekkor, mert biztonságot nyújt, stimuláló helyzeteket teremt. A korai társas játékok a kisgyermek számára a szociális tanulás lehetőségei.
0-2 éves kor között megjelenik a gyakorló játék, ekkor a mozgásnak és a környezet megismerésének van kiemelkedő szerepe. Erre a típusú játékra jellemző a funkcióöröm.

Peter Smith a játék négy típusát írja le, amelyek a későbbi funkciók gyakorlására szolgálnak.

Helyváltoztató játékok:	futás, ugrás, szökdelés
Tárgyjátékok:	tárgyak rázása, pakolása
Társas játékok:	testi érintkezést igénylő játékok (kergetőzés, birkózás)
	testi érintkezést nem igénylő játékok (építés)

Fantáziajátékok

A mi Baba-mama klubunkban a fejlesztés lényege, hogy mindig játékos formában történik. Mivel a megjelenő gyermekek életkora változó (0–3 év közötti), és a gyermekek nagy többsége az édesanyjával érkezik, ezért a foglalkozásokat is ennek figyelembevételével tervezzük.

A gyermekekre általánosságban jellemző, hogy érdeklődésük alakulásával párhuzamosan a játékevékenységük is változik, ezért figyelembe kell vennünk a foglalkozások terén ezen életkori sajátosságokat is. A csecsemőket is motiválja a „ciróka-maróka” népdal, és a mondókákat oktató szülő foglalkozása, amikor egy-egy vers során az édesanya megsimogatja, ringatja, ölbe veszi gyermekét. Ugyanakkor ennek a szituációnak a nagyobb gyermekek is épp úgy örülnek, mint kisebb társaik.

Az egyik fejlesztőpedagógus anyuka a nagymozgást fejlesztő eszközök bemutatásánál (huple, nagy gimnasztikai labda, csippentő mozgás gyakorlására alkalmas eszközök) aktiválja a csecsemőket és a kisdedeket is.

Ezeknél a foglalkozásoknál egyaránt jelen vannak a helyzetváltoztató tárgyjátékok és a társasjátékok is.

A játék, a foglalkozás terét úgy választottuk ki, hogy tagolt legyen.

A Művelődési Házban rendelkezésünkre áll egy nagy közös tér, ahol az előre megtervezett közös foglalkozás zajlik. A színpad egy másik terület, ahol lehetőség van a csendesebb elvonulásra.

Itt pakoljuk ki a közös játékokat, ide vonulhatnak el a gyermekek és szüleik egyéni játékokra, ha a csoportos foglalkozáson már nem kívánnak részt venni.

Játékeszközök összeállítása

A kiválasztásnál az a fő szempont, hogy a játékok ne legyenek veszélyesek a gyermekekre.

A játékok között egyaránt megtalálható minden olyan játék, ami a 0–3 éves korosztály számára megfelelő.

Csecsemőknek: csörgő, puha meséskönyv

Kisdedek számára: építő, tologató, húzogató, hangot adó játékok

A játék közben a gyermekek ismert gyermekdalokat hallgatnak CD-n, így a passzív tanulást is erősítjük. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy ahol nincs testvér vagy a

lakókörnyezetben hasonló korú kisgyermek, a klub keretein belül megvalósuljon a társas együttlét, és ismerkedés is.

A jó gyakorlat kifejtése

Feltérképezés

Mindkét védőnői körzetben kigyűjtjük a 0–3 éves gyermeket nevelő családok listáját az alábbi adatok szerint: a gyermek neve, életkora, lakcíme. Felmérjük az igényszintet, hogy a klub beindulása esetén hány család, gyermek jönne el a foglalkozásokra mely időpontok lennének megfelelők a családok számára.

Fontos lépés a klub lebonyolításához szükséges kellő nagyságú hely kiválasztása, megszervezése az adott intézmény vezetőivel, hogy mikor, milyen feltételek mellett kapjuk meg az adott helyiséget.

A foglalkozások megvalósításához szükséges emberi, tárgyi, anyagi erőforrások közül melyek állnak rendelkezésünkre, mit lehet, kell pluszként beszerezni? (Honnan, kitől, hogyan?)

Az érdeklődők létszámának összeírása

A visszajelzések során egyeztetjük, hogy hány család és elsősorban hány gyermek vesz részt a foglalkozásokon. Ez azért fontos, hogy egy-egy apró ajándék esetén mindenkinek jusson (pl.: mikulás csomag), senkit ne érjen csalódás. Foglalkozás esetén pedig hogy megfelelő anyagkészlettel tudjunk dolgozni.

A gyermekek életkorát azért tartjuk fontosnak, mert életkori sajátosságból adódóan mást várhatunk el egy-egy gyermektől, más az érdeklődése, ezért igyekszünk ezt mindenkinél figyelembe venni. Főleg gyermek meghívott előadóként (óvodások esetében) apró kis ajándékkal honoráljuk a fáradozásaikat, ami ösztönző erő lehet a későbbiekben is.

Igényszint felmérése

Családlátogatás során, még várandósság alatt tájékoztatjuk a kismamát, hogy területünkön Baba-mama klub működik, ahova szeretettel várjuk majd gyermekével. Ilyenkor röviden ismertetjük a klub működését.

A gyermek megszületését követően folyamatosan értesítjük az anyákat a klub eseményeiről, megadva ezzel a későbbi csatlakozás lehetőségét is.

Az újonnan beköltözött család esetében szintén a tájékoztatás, az érdeklődés felkeltése a célunk. A tájékoztatást követően kérjük a család visszajelzését írásban vagy szóban, hogy részt szeretnének-e venni a foglalkozásainkon. Érdeklődünk, hogy milyen témakörök érdekelnék a szülőket és gyermeket.

Támogató rendszerek feltérképezése

Elsősorban a településen élő és működő szerveket, intézményeket keressük meg. Felkeressük a munkáltatónkat, az intézmények vezetőit és a területünkön dolgozó szakembereket.

Továbbképzés során gyakran sikerül más támogató cégekkel is megismerkednünk, de vannak olyan esetek is, amikor a támogató személyek maguk keresnek meg bennünket, mert hallottak a klub működéséről. Gyakran a foglalkozáson részt vevő szülők is felajánlják személyes és anyagi támogatásukat. Rendelkezésünkre állnak a telefonos és elektronikus tájékoztatási eszközök is.

Helyszín egyeztetése

A Baba-mama klub a Művelődési Ház nagytermében zajlik, amelyet a Művelődési Ház vezetője biztosít a számunkra. Azért itt történik a foglalkozás, mert könnyen megközelíthető a településen lakók számára, a központban található, így mindenki ismeri.

A nagyterem tagolt, így rendelkezésünkre áll egy nagy közös tér, ahol a foglalkozások zajlanak, és a színpad megfelelő arra, hogy akik a közös foglalkozáson éppen nem kívánnak részt venni, elvonultan játszhassanak. A Művelődési Házban mosdóhelyiség is található.

Az épületben működik a település könyvtára is, amelynek vezetője nagy segítség számunkra, hiszen ide is elvonulhatnak a gyermekek, ugyanakkor egy-egy könyv ismertetésével újabb ötleteket kapnak a résztvevők.

Időpont kiválasztása

Kéthetente pénteken, 10 órától kezdődnek a foglalkozások. Igyekeztünk olyan időpontot választani, ami a kisgyermek napirendjét (alvás, evési idő) jelentősen nem befolyásolja.

A foglalkozásokon a kezdéskor nem ragaszkodunk a pontos megjelenéshez, a megérkező család rugalmasan bekapcsolódhat. A programok időtartama, valamint a program zárása is a gyermekek igényeinek megfelelően, illetve a lehetőségekhez mérten formálódik. A résztvevők az adott programba bármikor bekapcsolódhatnak és bármikor kiléphetnek, tehát kötetlen.

Elvárt és adható programok egyeztetése

Minden év elején felmérjük, melyek az adható programok.

Vannak kötött programok, amelyek a naptár szerinti ünnepekhez igazodnak.

Február:	farsang
Április:	húsvét
Május:	– anyák napja
	– gyereknap

December: – Mikulás
– karácsony

A többi hónapokban igyekszünk a hónap aktualitását, lehetőségeit kihasználni. A szülők, nagyszülők, más szakemberek által tartott programok beosztása az előadó kéréséhez igazodik, valamint figyelembe vesszük a gyermekek igényeit is. Gyakran a klub résztvevői szerveznek be más-más előadókat. Sokszor egy-egy program szervezésében, lebonyolításában a Művelődési Ház vezetője is nagy segítséget ad.

A felelősök meghatározása és a feladatok kiosztása

A foglalkozáshoz szükséges termet mi készítjük elő, a megfelelő tisztaságra és a biztonságos környezetre egyaránt ügyelve. Foglalkozástól függően osztott és osztatlan teret készítünk elő. Osztott tér esetén a székek, asztalok, foglalkozásnál előre meghatározott eszközök kikészítése történik. Osztatlan tér esetében fontos a nagy játszószőnyeg biztosítása, ahol megtalálhatók a fakultatívan használható játéktárgyak.

Az anyagbeszerzésnek két módja van:

- munkáltatónk általi anyagtámogatásból, illetve a szponzorok általi támogatásból mi szerezzük be a szükséges eszközöket;
- más felajánlók hozzák be a kész eszközöket.

Sokat segít az anyagbeszerzésben, hogy a családok saját maguk megtermelik a ház körül a zöldséget és gyümölcsöt, és ezzel támogatnak minket is.

Mi, védőnők végezzük a szervezési feladatokat, a tájékoztatást, a program lebonyolítását. Az előkészítési és zárási folyamatokban esetenként a résztvevők is besegítenek.
Sokszor sikerül hatékonyan inspirálni a résztvevőket a szervezési, tájékoztatási folyamatokba. Gyakran a családok egymást értesítik telefonon, elektronikus úton egy-egy változásról, programról.

A programok lebonyolításánál az előadók meghívása, bemutatása a mi feladatunk (meghívott előadók esetében). Ha pedig a résztvevők közül kerül ki a programvezető személye, akkor a kellő megerősítés szükséges, hogy felvállalja az adott szerepet a szülő, és tudjuk, ki, miben jó vagy különleges. Mindezekre az információkra a munkánk során, családlátogatás folyamán tudunk szert tenni. Gyakran szükség van arra, hogy a szülő önbizalmát erősítsük, fontosságát hangsúlyozzuk.

Megvalósítás

Meghívót készítünk a család és a kicsi részére, éreztetve ezzel is a gyermek fontosságát (lásd 1. sz. melléklet).

Mivel a klub tagjai folyamatosan cserélődnek (hiszen a gyermek bekerül egy intézménybe a későbbiek során, például óvodába, bölcsődébe), ezért bizonyos időszakonként névadó ünnepséget rendezünk.

Ennek az a jelentősége, hogy a családok, esetleg a gyermekek maguk találhatják ki a klub nevét, ötleteket adva, majd a lehetőségek közül ők választanak. Nekünk ilyenkor csak szervező, koordinátor szerepünk van.

A döntés fontosságát erősítjük bennük. A legjobb névadó család gyermekét ilyenkor apró ajándékkal jutalmazzuk, illetve magának az eseménynek ünnepélyes keretet biztosítunk.

A meghívókat leggyakrabban családlátogatás során, személyesen juttatjuk el a családokhoz, ritkább esetben idő hányában az önkormányzat segítséget ad, és a közmunkás dolgozók hordják ki a meghívót a címzetteknek.

A meghívó tartalmazza a klubfoglalkozások helyét, idejét és az adott program leírását.

Minden program végén tájékoztatjuk a szülőket a következő eseményekről, annak idejéről, illetve a helyéről.

Készítettünk egy Baba-mama klub lapot az egyik közösségi oldalon, ahol a klubtagok egymással cseveghetnek, és az általuk megadott e-mail címen értesítést kapnak egy-egy új lehetőségről, a klub programjának változásairól, a Művelődési Ház vezetőjétől pedig Nyékládháza kulturális eseményeiről.

A havonta megjelenő Nyékládháza újságban folyamatos a tájékoztatás a klub idejéről és helyéről a lakosság számára.

Csak a fix programokat tudjuk jó előre megtervezni, a többi program ideje változó lehet, ezért kb. fél éves előre tervezés történik ezekben az esetekben.

Az előző év programterve

Jelen év programtervének második fele még szervezés alatt áll.

Január 1. foglalkozás: Játszóház (Beszélgetés: Hogyan teltek az ünnepek?)

2. foglalkozás: Szülői előadás (Népdaloktató anyuka népdalok játékok tanulása, eljátszása).

Szükséges eszközök: Magnó, CD, Hangszerek.

Február 1. foglalkozás: Játszóház (0–3 éves gyermekek részére)

Fejlesztést segítő szakirodalmak ismertetése

– Deákné B. Katalin: *Anya, taníts engem!*

– Füzesi Zsuzsa: *Mondókás könyv I.*

2. foglalkozás: Farsangi készülődés (Gyermekek beöltöztetése jelmezbe, jelmez bemutatása, jelmezes felvonulás).

Március 1. foglalkozás: Szülői előadás (Népdaloktató anyuka népdalok, játékok tanulása, eljátszása).

Szükséges eszközök: Magnó, CD, Hangszerek.

2. foglalkozás: Játszóház (Tavaszváró készülődés: magok csíráztatása búza- és kukoricamagok csíráztatásának előkészítése tejfölös dobozban).

Április 1. foglalkozás: Készülődés a húsvétra (tojásfestés, tojáskeresés, csokitojás elrejtése a teremben, melyik gyerek talál több tojást?, majd a megtalált kincsek szétosztása egyenlő arányban).

Szükséges eszközök: kartonpapír, színes ceruza, zsírkréta, csokitojás, kosár.

2. foglalkozás: Gyermekorvos meghívása, előadás a homeopátiás gyógymódról.

Május 1. foglalkozás: Készülődés anyák napjára, virágkészítés papírból.

Szükséges eszközök: kartonpapír, krepp-papír, hurkapálca, olló, ragasztó, szemeteszsák.

2. foglalkozás: Játszóház (készülődés a gyermeknapra: gyümölcstál készítése).

Június 1. foglalkozás: Játszóház (közös találkozó a nyékládházi játszótéren).

2. foglalkozás: Nyugdíjas klubból nagymamák vezetésével asztali díszek készítése zöldségekből.

Szükséges eszközök: zöldségek, kés, hurkapálca, cérna, tál, víz, szemeteszsák.

Július 1. foglalkozás: Játszóház (környezettudatos magatartásra való nevelés: mire jó a PET-palack, játékok készítése, PET-palack kupakjának színek szerinti csoportosítása, PET-baba készítése).

2. foglalkozás: Mese vetítése a Művelődési Házban (Bogyó és Babóca rajzfilm).

Szükséges eszközök: DVD-lejátszó, TV.

Augusztus 1. foglalkozás: Baba-mama expo adok-veszek, cserélek.

2. foglalkozás: Játszóház (foglalkozás: színezőkkel, kifestőkkel).

Szeptember 1. foglalkozás: Szülői előadás (fejlesztőpedagógus anyukával): A gyermek otthoni fejlesztése, fejlesztő eszközök bemutatása, kipróbálása.

2. foglalkozás: Játékok készítése őszi termésekből (Makk Marci és Gesztenye Gusztika).

Szükséges eszközök: őszi termések, hurkapálca, kés, ragasztó.

Október 1. foglalkozás: Egészséges táplálkozás csecsemő- és kisdedkorban címmel (házi gyermekorvosunk előadása).

2. foglalkozás: Egyéni receptek babatáplálásban (szülői receptek ismertetése).

November 1. foglalkozás: Játszóház (Halloween-tök készítése).

2. foglalkozás: Játszóház (könyvismertetők az otthon elkészíthető karácsonyi ajándékokról).

– *Örömöt szerez az aprónép: Ajándékötletek szorgos kezű gyermekeknek*.

– *Nagy barkácssuli könyv*

December 1. foglalkozás: Mikulásváró, óvodások szereplése: Érkezik a Mikulás című bábelőadás, a Mikulás megjelenése, csomagosztás.

2. foglalkozás: A karácsonyra való készülődés, karácsonyi dalok tanulása, dísz készítése papírból.

Szükséges eszközök: kartonpapír, színes ceruza, zsírkréta.

A jó gyakorlat fejlesztése

- Korábbi pályázaton nyert pénzből sikerült eszközöket beszerezni: CD-lejátszó, gyermek CD-k, fejlesztő játékok.
- Szülői támogatások (önellátó háztartás működik a legtöbb családnál, ahol kertes családi házban termesztik a zöldségeket és gyümölcsöket).
- Más intézmények dolgozóinak támogatása.
- Anyagi támogatás eszközbeszerzéshez, ajándékok megvételéhez az Önkormányzat és a Városgondnokság részéről.
- A Művelődési Ház vezetőjének segítségével sikerült vendégelőadókat is beszervezni anyagi hozzájárulás nélkül.
- Ingyenes hely- és eszközhasználat (TV, DVD-lejátszó)
- Támogató cégek segítsége.

A fejlesztések lépései

1. Feltérképezés: 3 éven aluli gyermeket nevelő családok listájának kigyűjtése.
2. Igényszint felmérése: kérdőív kitöltése, szóbeli felmérés.
3. Támogatói rendszerek feltérképezése, támogatás, juttatás felmérése.
4. Helyszín- és időegyeztetés.
5. Az érdeklődők létszámának összeírása.
6. Az elvárt és adható programok egyeztetése.
7. A felelősök meghatározása és a feladatok kiosztása.
8. Megvalósítás.

A jó gyakorlat hatékonyságának indikátorai

- Mérhető elégedettségi vizsgálattal: kérdőíves vagy szóbeli.
- A szülő és a gyermek jól érzi magát (pozitív feedback).
- A család folyamatosan jár a klubba.
- A második gyermekkel is jön a szülő, vagy más családokat is hoz magával.
- A programokban is vállal a szülő szerepet.
- Oktatási szünetben a már „kinőtt" gyermek újra eljön a klubba.
- Klubfoglalkozásokon kívül is működnek a társkapcsolatok.
- A gyermek sikeresen beilleszkedik más közösségekbe is.
- Elégedett a szülő és a gyermek, továbbá más támogató szervek, intézmények és mi, szakemberek is.
- A családi kapcsolat erősödik.

A jó gyakorlat eredményei

- A szülők rendszeresen jönnek gyermekeikkel a klub rendezvényeire.
- A szülők maguk is vállalnak foglalkozásokat.
- A családok klubon kívül is tartják egymással a kapcsolatot (barátságok szövődnek).
- A következő gyermekekkel ismét jön a szülő a klubba, vagy a nagyobb testvér is szívesen eljön.
- Más intézményektől további anyagi és erkölcsi támogatás.
- Szervezésben, beszerzésben szülők aktív részvétele.
- Folyamatos karitatív támogatások.
- Szóbeli pozitív visszajelzések a klubbal kapcsolatban.

A jó gyakorlat tárgyi és emberierőforrás-szükséglete

- Helyiség, ahol a klub megtartható, és elegendő ember elfér.
- A „más legyen, mint otthon" légkör megteremtése, tárgyi eszközök, programok
- formájában.
- Új lehetőségek (legyen miért eljönni).
- Szakemberek, intézményvezetők támogatása.
- Szülő, családtag, gyermek, nagyobb testvér támogatása.
- E-mail, postai elérhetőség, telefonálási lehetőség.
- Foglalkozásoknál felmerülő eszközök beszerzésére az anyagi támogatás.

A jó gyakorlat átadhatósága

- Minden körzetben megvalósítható, különleges tárgyi és emberi erőforrás nélkül.
- A lehetőségeket és az igényeket kell csak összepárosítani.
- Ha igény van rá, a többi erőforrást elő lehet állítani, hiszen mindig akad segítő kéz, aktív szülő, támogató rendszer.
- A program megvalósításánál fontos a személyes élmény, az én fontosságának érzését hangsúlyozni. Akkor lehetünk sikeresek, ha olyan lehetőségeket adunk, ahol a gyermek és a szülő egyaránt kikapcsolódhat, és érzik, hogy nekünk és másoknak is fontos a jelenlétük.
- A jól megtervezett, megszervezett és előkészített programokra szívesen járnak az emberek, főleg, ha ez anyagi terhektől mentes vagy csak kis mértékű terhet jelent.
- Az intézmények vezetői, az előadók, a támogató szervek is szívesen járulnak hozzá mind anyagi, mind emberierőforrás-támogatás révén egy jól szervezett, jól működő programhoz. Ahol a tudás, az ismeret befogadó személyekre talál.
- A legnagyobb reklám az emberek elégedettsége, amikor másokat is tájékoztatnak a klubban szerzett pozitív élményeikről.

A szerzők adatai, elérhetőségei

Név: Szabóné Csarni Andrea és Kovács Enikő területi védőnők
Munkahely: Nyékládháza I-II. gondozási kör
Cím: 3433 Nyékládháza, Széchényi u. 50. és 3433 Nyékládháza, Kossuth u. 43.
E-mail cím: nyekladhaza1@gmail.com és nyekivedono@gmail.com
Telefon: 20/557-4437 és 20/577-4257

Felhasznált irodalom

1. Deákné B. Katalin: *Anya, taníts engem! Fejlesztő feladatok születéstől iskolakezdésig.* Készült a pápai Jókai Mór Városi Könyvtár Költészeti és Sokszorosító Műhelyében 94/94 munkaszám alatt, 2010.

2. Marlies Busch: *Örömöt szerez az aprónép: Ajándékötletek szorgos kezű gyermekeknek.* Novum Könyvkiadó Kft., 1998.

3. Deák Istvánné-Kiresné Vincze Ilona-Zámbó Béláné***:*** *Nagy barkácssuli könyv.* Pannon-Literatúra Kft., 2007.

4. Füzesi Zsuzsa: *Mondókás könyv I.* Urbis Könyvkiadó, 2002.

5. Boros-Farkas Bernadett: *A fejlesztő játékok és alkalmazása a fejlesztő munka során.* (http://109.74.55.19/tananyag/tananyagok/andragogia-pedagogia/3_1283_022_110131.pdf)

6. Cole-Cole: *Fejlődéslélektan.* Osiris Kiadó, 1998.

7. Mérei Ferenc, V. Binet Ágnes: *Gyermeklélektan*. Gondolat Könyvkiadó, 1993.

1. sz. melléklet

Az életed egy csepp a végtelen óceánban...
De mi más az óceán, mint ezen cseppek sokasága,
amit valami távoli ***egység*** *mégis összefog...*
- Felhőatlasz c. film-

Kedves ……..!

Baba-mama Klub

Tavaszától újra indul havi két alkalommal a Baba-mama klub!

Amíg a felnőttek érdekes beszélgetések, előadások részesei lehetnek, addig a gyerekek felügyelet mellett játszhatnak, kézműveskedhetnek!

Az előadóink, foglalkoztatást tartók között lesz védőnő, gyermekorvos, családgondozó, szülők, akik az egészséges táplálkozás, elsősegélynyújtás, gyermeknevelési kérdésekben segítenek tanácsaikkal. Ezeken kívül tanácsokat kaphatnak a családi gazdálkodás és pénzbeosztás témakörében, illetve a hivatalos ügyintézés során felmerülő alapvető kérdésekben és önérvényesítő képesség elsajátításában.

Ekkor ismételten megrendezzük a „BABA-MAMA KLUB NÉVADÓNKAT", amire várjuk javaslatukat! Az ötleteket a lenti szelvényre kitöltve várjuk, melyet a helyszínen lehet majd leadni!
Akinek a javaslatát a legötletesebbnek találjuk, az jutalomban részesül!

Szeretettel várunk programunkra minden kedves érdeklődő Anyukát, Apukát, Nagyszülőt és Gyermeket!

Ha a Szülők szeretnének részt venni az előadások megtartásában, szervezésében szívesen várjuk jelentkezéseiket!

A klub helyszíne:
Furmann Imre Művelődési Ház – Nyékládháza, Kossuth u. 56.

„BABA-MAMA KLUB NÉVADÓ" JÁTÉK

JAVASOLT NÉV: ….....

NEVEM……

ELÉRHETŐSÉGEM:….....
.....

GYERMEKEM NEVE, ÉLETKORA: …....., ….... ÉV

Kovács Enikő, Szabóné Csarni Andrea – védőnő

2. sz. melléklet

Találkozás a Mikulással

Önfeledt játék

Óvodások szereplése

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.